

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ

Εισαγωγή στη Γενική Γλωσσολογία

Ενότητα 9: Σημασιολογία - Πραγματολογία

Γιώργος Κοτζόγλου

Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Εισαγωγή στη γενική γλωσσολογία

Ενότητα 9η

Σημασιολογία

Η **σημασιολογία (semantics)** εξετάζει τη σημασία στη γλώσσα, τη σημασία τόσο των λέξεων όσο και των μεγαλύτερων δομών (φράσεων και προτάσεων).

- Σημασιακά πεδία
- Σημασιακά συστατικά

Η σημασιολογία εξετάζει τη σταθερή σημασία των λέξεων και των φράσεων εκτός περικειμένου. Δεν εξετάζει τι υπονοεί ή τι θα ήθελε να πει ο ομιλητής, ούτε το πώς οι εμπειρίες του συνομιλητή/ακροατή επηρεάζουν τον τρόπο με τον οποίο αυτός ερμηνεύει το νόημα των λεγομένων σε μια συνομιλία.

Σημασιολογία

Σημασιακές σχέσεις λέξεων:

A) Συνωνυμία

B) Αντωνυμία

Γ) Υπωνυμία

Δ) Υπερωνυμία

Ε) Μερωνυμία

Πραγματολογία

Η **πραγματολογία (pragmatics)** ασχολείται με τη σημασία εντός περιβάλλοντος, με τη σημασία που αποκτούν οι γλωσσικές εκφορές με βάση τη γνώση που έχουμε για το περιεχόμενο της ομιλίας.

Επομένως, αυτός ο κλάδος της γλωσσολογίας ασχολείται με το επιδιωκόμενο μήνυμα, καθώς και με ζητήματα όπως το υπονόημα, ο υπαινιγμός, το χιούμορ, η ηθελημένη αμφισημία, η χρήση του λόγου για την επιτέλεση πράξεων, και με πάρα πολλές άλλες πλευρές της χρήσης της ομιλίας σε πραγματικές συνθήκες επικοινωνίας.

Πραγματολογία

Κεντρικά ζητήματα

Δείξη και δεικτικές σχέσεις

Λεκτικές πράξεις

Κανόνες συνομιλίας – Συνομιλιακά υπονοήματα
(Αρχή της συνεργασιμότητας)

